

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vera Concilii Tridentini Historia

Contra falsam Petri Suauis Polani narrationem

Pallavicino, Sforza

Antverpiae, 1670

Capvt VI. Alia octo de disciplina Regularium capita. Consilium, vt annus decimusoctauus exigeretur tamquam necessarius ad professionem, cur mutatum. Manifestum Suauis mendacium de exceptione ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-11718

1563. corporibus, & in deferenda umbella, & alijs similibus, Episcopus, amotâ omni appellatione, & non obstantibus quibuscumque, componat. Exempti autem omnes, tam clerici seculares quàm regulares, quicumque, etiam monachi, ad publicas Processiones vocati, accedere compellantur; jjs tantum exceptis, qui in strictiori clausura perpetuò viuunt.

XIV. Regularis, non subditus Episcopo, qui intra claustra monasterij degit, & extra ea ita notoriè deliquerit, ut populo scandalo sit; Episcopo instante, à suo Superiore intra tempus, ab Episcopo præfigendum, seuerè puniatur; ac de punitione Episcopum certiores faciat: sin minus, à suo Superiore officio priuetur, & delinquens ab Episcopo puniri possit.

Tamet si facilius videatur, supplicio quempiam affici quàm præmio, cum alterum sæpè cum lucro, alterum cum dispendio præstetur; tamen plura sunt reuerà delicta quæ non puniuntur, quàm promerita quæ præmio carent: siquidem supplicium à delinquente vitatur, & à iudice non sine contentione, odio ac periculo exercetur; præmium à merente flagitatur, & à superiore conceditur sine contentionis labore, cum adeptione beneuolentiæ, & cum spe gratificationis.

CAPVT VI.

Alia octo de disciplina Regularium capita. Consilium, ut annus decimus Tauus exigeretur tamquam necessarius ad professionem, cur mutatum. Manifestum Suauis mendacium de exceptione Societatis Iesu in capite decimosexto habita. Patrum sententiæ in Sessione de viginti duobus capitibus recitatis.

XV. **S**ubsequabantur Canones: In quacumque Religione, tam virorum quàm mulierum, professio non fiat ante decimum sextum annum expletum; nec qui minore tempore, quàm per annum, post susceptum habitum in probatione steterit, ad professionem admitatur. Professio autem antea facta, sit nulla, nullamq; inducat obligationem ad alicuius Regule, vel Religionis, vel Ordinis obseruationem, aut ad alios quoscumque effectus.

XVI. Nulla quoque renuntiatio aut obligatio antea facta, etiam cum iuramento, vel in fauorem cuiuscumque cause piæ, valeat, nisi cum licentia Episcopi, siue eius Vicarij fiat, intra duos menses proximos ante professionem; ac non aliàs intelligatur effectum suum sortiri, nisi secutâ professione: aliter verò facta, etiamsi cum huius fauoris expressa renuntiatione, etiam iurata, sit irrita, & nullius effectus. Finito tempore nouitiatus,
Superio-

Superiores, nouitios, quos habiles inuenerint, ad profitendum admittant, aut e monasterio eos eiciant. Per hæc tamen sancta Synodus non intendit aliquid innouare, aut prohibere, quin Religio Clericorum Societatis Iesu, iuxta pium eorum institutum, à sancta Sede Apostolica approbatum, Domino & eius Ecclesie inferuire possint. Sed neque ante professionem, excepto victu & vestitu, nouitij vel nouitiæ illius temporis, quo in probatione est, quocumque pretextu, à parentibus, vel propinquis, aut curatoribus, eius monasterio aliquid ex bonis eiusdem tribuatur, ne hac occasione discedere nequeat, quod totam vel maiorem partem substantiæ suæ monasterium possideat, nec facile, si discesserit, id recuperare possit. Quin potius precipit sancta Synodus sub anathematis pœna dantibus & recipientibus, ne hoc ullo modo fiat; & ut abeuntibus ante professionem omnia restituantur, quæ sua erant. Quod ut rectè fiat, Episcopus etiam per censuras Ecclesiasticas, si opus fuerit, compellat.

2 Duo sunt, quæ me detinent in his duobus capitibus; alterum ad narrationem spectans, alterum ad confutationem. Primum est, fuisse paratum^a Canonem, quo statuebatur, fas non esse regularem professionem emitti ante annum decimumoctauum. Sed Archiepiscopus Pragensis, vir claustræ peritus, præualidè dehortatus est Patres ab eo consilio, affirmans, deteriorem fructum reddi pleurumque in cœnobijs ab ijs, qui à teneris annis illic sati non fuerint, adeoque adhuc illesi à vitijs laxioris libertatis: satius esse, sancire, vt probationis tempus ad duos annos produceretur; ita tamen, vt fas esset professionem emitti anno decimosexto. Aliud incommodum antea perpenderat Archiepiscopus Granatensis: Cùm fas esset puellæ anno duodecimo nubere, si postea ante matrimonium consummatum vellet religiosam vitam profiteri, opus futurum viro sex annos cælibem vitam agere, & aliam vxorem non ducere; cùm huiusmodi coniugium non nisi per professionem dissolui possit. Quare tum illis tum alijs probabatur, ne quid in eo ius commune variaretur: & argumentum deducebant à coniugio corporum ad sacrum coniugium animorum. Sed tandem in temperamentum, quod diximus, conuentum est, cùm censeretur, ante annum decimumsexto ægrè pernosci posse difficultates, quibus se subijcit perpetuè vita regularis. Si verò religiosus habitus anno decimoquinto suscipiatur, teneram adhuc ac puram ætatem esse, vt per regularem educationem rectè formetur.

3 Alterum, ad quod refellendum hîc sistor, est fabula Suauis, qui sic scribit: Excogitatum fuit hoc consilium, vt religiosus moderator, absoluto probationis anno, adstringeretur ad nouitium dimittendum, aut

M m m m 2

admit-

a Acta Pa-
lotti die 23.
& 24. No-
uembrijs
1563.

1563. *admittendum ad professionem, idq; additum est capiti decimosexto tamquam in loco congruente. Lainius Praeses generalis decretum tamquam necessarium summarè commendavit; sed petijt, ut sua Societas exciperetur, causatus, aliam esse huius conditionem à ceteris Regularium Ordinibus: in illis & vetustimã consuetudine, & Sedis Apostolica comprobatione locum esse professioni tacite, qua in ipsorum Societate prohibetur. Offensionis causam, quod populus alios cernat in seculari veste, postquam diu religiosam gesserint, hic cessare, propterea quod habitus Iesuitarum à seculari non distinguitur. Obtineri quoque à sua Societate confirmationem Sedis Apostolica, ut liceat Superiori ad professionem post longum tempus admittere, quod nulli ex Regularibus umquam concessum est. Cuncti in eius gratiam assenserunt exceptioni, in qua dictanda Lainius contendit, regulas latini sermonis poscere, ut numero plurali diceretur: Per hæc autem sancta Synodus non intendit aliquid mutare in Iesuitarum instituto, &c. Et animaduersum non est, illum loquendi modum referri posse tum ad facultatem admittendi aut dimittendi nouitios post annum, tum ad ea omnia quæ capite decimosexto continentur; & etiam referri posse ad omnia, sexdecim illis capitibus contenta. Sed Lainius nauiter vsus est modicã aliorum attentione, iecitque fundamentum, in quo Iesuitæ posteri extruere possent eam singularitatem, quæ in eorum Societate conspicitur.*

Usque aded intemperantia vituperandi, vituperatorem ipsum non modò vituperatione, sed irrisione dignum reddit! Quoniam umquam tempore Societas Iesu, huius exceptionis titulo, arrogauit sibi ius non subiacendi sanctionibus quindecim Canonum precedentium? Si fortè id in animum homini cuiquam incidere, sine dubio numquam comperietur, fuisse ab ea reuocatum in controuersiam, aut tentatum. Quod autem spectat ad caput decimum sextum, in iudicium erin. i. iusum vocemus, & infamiã puniamus, si mereatur, palmarem fraudem, per quam Lainius à Suauis describitur deceptor Synodi, dum vi particulae hæc, numero plurium expressæ, familiam suam subduxit non solum sanctioni proximè precedentium verborum, sed omnium planè antecedentium: & quò rectius acta causæ conficiantur, expendamus quæso, quænam illa sint, quæ capite illo decimosexto continentur. Ea sunt: Nulla obligatio aut renuntiatio ante professionem facta valeat, nisi fiat intra postremos duos menses, & cum Episcopi licentia; & effectum illæ non sortiantur, nisi professione subsecutã. Hoc igitur fuit id, quod ex dicto Suauis Lainium impulit ad Concilium decipiendum. Ingens profectò emolumentum ex eo lucratur Societas, quòd in ipsa id locum non habeat! Si huiusmodi renuntiationes, prius firmate

ab

ab eius religiosis, efficaciâ carerent, liceret illis dono dare Societati magnam vim rei familiaris, quæ ipsis integra remaneret vsque ad postremos duos menses; cum amore obstricti ob diuturnam consuetudinem cum religiosa familia, & soluti, ob diuturnam absentiam, amore paternæ familiæ, hanc plerumque illi posthaberent per ultimam voluntatem, cui proximè successurus est mundanæ vitæ finis: contra verò, cum ijdem nunc bona sua relinquunt, viuentibus adhuc in ipsis sanguinis affectionibus, fere semper aut ea omnia, aut potiora patrimonij ibi relinquunt, vbi plurimum animi retinent. Hoc igitur emolumentum est, cuius cupiditas potuit Lainium alligere ad eam fraudem, quam illi Suauis appingit. Verùm quid prodest venari chimæras ad reperiendam rei gestæ causam, quam ille solùm non adspicit, qui sibi studiosè palpebras consuit? Nimum enim uerò patet necessitas apponendi particulam, *hec*, & non, *hoc*, atque amouendi à Societate non minùs primam quàm secundam sanctionem capitis decimi sexti; cum posterior auferri non posset, quin prior dissentanea esset, & obseruari nequiret. Euidens probatio in promptu est: Si concessâ Societati immunitate à secunda, illæsus eidem relinquatur vsus instituti sui de professionibus; igitur ipsi conceditur vt quamplurimi numquam professi sint, reliqui verò post multorum annorum numerum. Quoniam igitur pacto poterant irritæ reddi renuntiationes obligationesque horum omnium Religiosorum, ijs exceptis quæ intra duos menses ante professionem conficerentur, prout in priori capitis illius parte statuit Concilium? In primis grauissimo fuisset detrimento eorum familiaris extra religionem, quibus non nisi pauci Religiosi, & post diuturnum tempus, subuenire potuissent, parte ipsorum propriâ illis relicta; quæ utilitas ex præcipuis est inter ceteras, quas capit Respublica, non solùm ob æternam, sed etiam ob civilem felicitatem, ab Ordinibus Regularium vniuersè. Præterea nullâ ratione connecti poterat huiusmodi lex cum propria Societatis institutione, ad ipsius vota professionesque spectante. Etenim vbi nihil valerent in hominibus Societatis hæc renuntiationes, nisi intra duos ante professionem menses confectæ, nec efficaciam obtinerent, nisi subsequeretur professione, efficeretur, vt omnes *Coadiutores formati, tum temporales tum spirituales*, sicut in ea nominantur, qui numquam euadunt professi, retenturi essent in perpetuum suorum bonorum dominium; quæ res ex aduerso opponeretur institutioni huius Ordinis, à qua dominij non amplius capaces redduntur. Eueniret insuper, vt ij, qui tandem ad professorum gradum accedunt, antequam

1563. eò peruenirent, necessariò penes se haberent hoc dominium fere septemdecim annorum spatio (hoc enim esse solet temporis intervallum, à primo in tyrocinium ingressu ad professionem) quod magno semper illicio esset ad domum suam repetendam, eosque rei familiaris cura magnoperè implicaret: quod incommodum locum non habet in alijs Religiosorum Ordinibus, vbi quotquot in illis persistunt, professionis vinculis post annum elapsum sese obstringunt. Idcirco, sicuti diximus, non poterat Synodus Societatem excipere à posteriore illius capitis parte, quin ipsam exciperet à priori.

Nec illud etiam dignum est fide, Lainium attulisse pro argumento, nulli ex religiosis Ordinibus licuisse ad professionem post longum tempus admittere; quando varij libri de Societatis Instituto oppositum palàm faciunt claris testimonijs Ioannis Climaci, Cassiani, & aliorum, qui videri possunt apud Franciscum Suarium b.

b Tom. 4. de
Relig. lib. 6.
cap. 6. tract.
10. cap. 1.

Sed ea Suavis animaduersio, tunc iactum fuisse à Lainio fundamentum, in quo posteri Iesuitæ possent extruere singularitatem, qua in eorum Societate conspicitur, ridicula profectò est: quandoquidem eadem Synodus, & eodem in loco affirmat, illorum Institutum fuisse iam ab Apostolica Sede confirmatum. Paulus III. id egerat, & postea Iulius III. & atate Pontificum sequentium ad eam æstimationem euecta erat Societas Iesu, vt Nuntij Pontificis, & Principum Oratores proponerent tamquam maximum inter cuncta remedia ad Germaniam restituendam, multitudinem illius Collegiorum, sicuti liquet ex voluminibus litterarum Commendonum, & Legatorum, vbi hi sensa Lunensis referunt, cum primum ad Cæsaream Aulam aduenit: quod in opportunis locis ostensum est. Et quoniam ad eò progressi sumus in hoc argumento, referam quænam fuerit potissima ratio, cur Synodus tam honorificam mentionem fecerit huius Ordinis, eiusque Institutum comprobavit c.

c Litteræ
Borromæi ad
Legatos 4.
Augusti
1563.

7 Scripserat ante quatuor menses Borromæus ad Legatos, superuacaneum à se putari, causas illis recensere, quibus mouebatur Pontifex ad amandam Societatem Iesu, & ad optandum, vt illa in cunctis Catholicorum Prouincijs exciperetur, gnarus, Legatos in eisdem sensu conuenire. Audiri, eam in Gallia non excipi, idque potius ex quorundam priuatorum aduersa affectione, quam ex Regis regijque Consilij voluntate: eapropter, cum Galliæ Senatus id negotij in Oecumenica Synodo reposuisset, gratum fore Pontifici, si, vbi de Regularibus ageretur, Legati opportunitatem arriperent fauendi

uendi Societati, in eo quod ipsis consentaneum videretur; ea de re quoque differentes cum Lotharingo, quem certum erat eidem propitium esse, amplexurumque negotium singulari charitate. & epistolam his verbis clausit: *Hi Patres, præterquam quòd ut vobis comperitum est, filij sunt obsequentissimi Pontifici, & Apostolicæ Sedi, me sibi patronum habent. Quamobrem pro certo habeatis, quidquid fauoris ac beneficij illis conferetur, tamquam mihi proprium à me acceptum tri. Vos denique rogo, ut eosdem maximoperè vobis commendatos habeatis.* Quam animi beneuolentiam in Societatem S. Carolus vsque ad mortem re ipsa ostendit, tum commissâ animæ suæ curâ illius Patribus, tum fundatis duabus præcipuis eiusdem domibus, etiâ Abbatia à se ad hoc ipsum abdicatâ. Iam verò quò Societatis institutio præstaretur immunis ab vniuersali Decreto de professionibus, posita fuerat in primo Canonum exemplo hæc particula: *Per hæc tamen sancta Synodus nihil intendit innouare, aut prohibere, vnde Clerici Societatis Iesu, secundum eorum Institutum, approbatum à sancta Sede, professionem retardare non possint.* Postea id ipsum tum honorificentior, tum ampliorem in formam mutatum est, addito Societati *Religionis* nomine, & eius Instituto voce *pij*, eâdemque nihil variatâ per sanctionem illius capituli decimisexti, non modò quod spectat ad professionis moram, sed ad ea omnia, per quæ ex Instituto suo Domino eiusque Ecclesiæ illa deseruit.

8 Hæc itaque fuit mutatio, non illa, quam malè compacto mendacio Suauis describit: nec originem ea traxit à fraude Lainij, sed à studio Pontificis, eiusque sororis filio S. Carolo, & ab vtriusque amore in Societatem; quæ postea non solum excepta fuit in Gallia, sed illic accepit, & accipit tum à Christianissimis Regibus, tum ab omni hominum ordine ea singularis honoris & charitatis effecta, quæ cuncti conspiciunt. Grates iterùm agantur Suauis, qui per calumnias suas viam mihi aperit ad enarrandas matris meæ laudes citra iactantiam. Non satis memini, numeret ne Plutarchus hanc ipsam inter utilitates, quæ possunt ex inimicis trahi. Nunc tenorem Decretorum de Regularibus resumamus.

9 XVII *Liberati professionis virginum Deo dicandarum prospiciens sancta Synodus, statuit atque decernit, ut si puella, quæ habitum regularem suscipere voluerit, maior duodecim annis sit, non antè eum suscipiat, nec postea ipsa vel alia professionem emittat, quàm explorauerit Episcopus, vel, eo absente vel impedito, eius Vicarius, aut aliquis eorum sumptibus ab eis deputatus, virginis voluntatem diligenter, an coacta, an seducta sit, an sciat quid agat. Et si voluntas eius pia ac libera cognita fuerit, habueritq; conditiones requisi-*

1563. requisitas iuxta monasterij illius & Ordinis regulam, nec non monasterium fuerit idoneum, libere ei profiteri liceat: cuius professionis tempus ne Episcopus ignoret, teneatur Præfecta monasterio eum ante mensem certiore facere. quod si Præfecta certiore Episcopum non fecerit, quamdiu Episcopo videbitur, ab officio suspensa sit.

XVIII. Anathemati sancta Synodus subijcit omnes & singulas personas, cuiuscumque qualitatis vel conditionis fuerint, tam Clericos quam laicos, seculares vel regulares, atque etiam qualibet dignitate fungentes, si quomodocumque coegerint aliquam virginem, vel viduam, aut aliam quamcumque mulierem inuitam, præterquam in casibus in iure expressis, ad ingrediendum monasterium, vel ad suscipiendum habitum cuiuscumque religionis, vel ad emittendam professionem, quicquid consilium, auxilium, vel fauorem dederint, quicquid scientes, eam non sponte ingredi monasterium, aut habitum suscipere, aut professionem emittere, quoquo modo eidem actui vel presentiam, vel consensum, vel auctoritatem interposuerint. Simili quoque anathemati subijcit eos, qui sanctam virginum, vel aliarum mulierum voluntatem veli accipiendi, vel voti emittendi, quoquo modo sine iusta causa impedierint. Eaque omnia, & singula, quæ ante professionem, vel in ipsa professione fieri oportet, seruentur non solum in monasterijs subiectis Episcopo, sed & in alijs quibuscumque. Ab his tamen excipiuntur mulieres, quæ Penitentes, aut Conuertitæ appellantur, in quibus constitutiones earum seruentur.

XIX. Quicumque Regularis prætendat, se per vim & metum ingressum esse religionem, aut etiam dicat, ante ætatem debitam professum fuisse, aut quid simile; velitque habitum dimittere quacumque de causa, aut etiam cum habitu discedere sine licentia Superiorum, non audiatur, nisi intra quinquennium tantum à die professionis; & tunc non aliter, nisi causas, quas prætenderit, deduxerit coram Superiore suo, & Ordinario. Quod si antea habitum sponte dimiserit, nullatenus ad allegandum quamcumque causam admittatur, sed ad monasterium redire cogatur, & tamquam apostata puniatur: interim verò nullo priuilegio suæ religionis iuuetur. Nemo etiam Regularis cuiuscumque facultatis vigore transferatur ad laxiorem religionem; nec detur licentia cuiquam Regulari occultè ferendi habitum suæ religionis.

XX. Abbates, qui sunt Ordinum capita, ac ceteri prædictorum Ordinum Superiores, Episcopis non subiecti, quibus est in alia inferiora monasteria, Prioratusve legitima iurisdictio, eadem illa sibi subdita monasteria & Prioratus, suo quisque loco atque ordine, ex officio visitent, etiamsi commendata existant. Quæ cum Ordinum suorum Capitibus subsint, declarat sancta Synodus in his, quæ aliàs de visitatione monasteriorum commendatorum defini-

nita

nita sunt, non esse comprehensa: teneanturq; quicumque prædictarum Ordinum monasterijs præsent, prædictos Visitatores recipere, & illorum ordinationes exequi. Ipsa quoque monasteria, quæ sunt Ordinum Capita, iuxta sanctæ Sedis Apostolicæ, & cuiusque Ordinis constitutiones visitentur. Et quamdiu durabunt huiusmodi commendæ, Priores claustrales, aut in Prioratibus conuentum habentibus, Subpriors, qui correctiones & spirituale regimen exercent, à Capitulis generalibus, vel ipsorum Ordinum Visitatoribus instituantur. In ceteris omnibus præfatorum Ordinum privilegiis, & facultatibus, quæ ipsorum personas, loca, & iura concernunt, firma sint & illæsa.

XXI. Cùm pleraque monasteria, etiam Abbatiæ, Prioratus, Præposituræ, ex mala eorum, quibus commissæ fuerint, administratione, non leuia passa fuerint tam in spiritualibus quàm in temporalibus detrimenta; cupit sancta Synodus ea ad congruam monasticæ vitæ disciplinam omnino reuocare. Verùm ad eò dura difficilissq; est præsentium temporum conditio, ut nec statim omnibus, nec commune ubique, quod optaret, remedium possit adhiberi: ut tamen nihil prætermittat, vnde prædictis salubriter aliquando prouideri possit, primùm quidem confidit, Sanctissimum Romanum Pontificem pro sua pietate & prudentia curaturum, quantum hæc tempora ferre posse viderit, ut ijs, quæ nunc commendata reperiuntur, & quæ suos conuentus habent, regulares persone, eiusdem Ordinis expresse professæ, & quæ gregi præire & præesse possint, præficiantur. Quæ vero in posterum vacabunt, non nisi regularibus spectatæ virtutis & sanctitatis conferantur. Quoad ea verò monasteria, quæ Capita sunt ac Primates Ordinum, siue Abbatiæ, siue Prioratus, filia illorum Capita nuncupantur, teneantur illi, qui in præsentia in commendam obtinent, nisi sit eis de regulari successore prouisum, infra sex menses religionem illorum Ordinum propriam solemniter profiteri, aut ijs cedere: aliàs commenda prædicta ipso iure vacare censeantur. Ne autem in prædictis omnibus & singulis fraus aliqua adhiberi possit; mandat sancta Synodus, ut in prouisionibus dictorum monasteriorum qualitas singulorum nominatim exprimat: aliterq; facta prouisio, subreptitia esse censeatur: nullaque subsequenti possessione, etiam triennali, adiuuetur.

XXII. Hæc omnia & singula in superioribus Decretis contenta, obseruari sancta Synodus præcipit in omnibus cænobijs ac monasterijs, collegijs ac domibus quorumcumque monachorum ac regularium, nec non quarumcumque Sanctimonialium virginum, ac viduarum, etiam si illa sub gubernio militiarum, etiam Ierosolymitane, viuant, & quocumque nomine appellentur, sub quacumque regula, vel constitutionibus & sub custodia vel gubernatione, vel quavis subiectione, aut annexione, vel dependentia cuiuscumque Ordinis, mendicantium, vel non

1563. mendicantium, vel aliorum regularium monachorum, aut Canonicorum quorumcumque, non obstantibus eorum omnium & singulorum priuilegijs, sub quibuscumque formulis verborum conceptis, ac Mare magnum appellatis, etiam in fundatione obtentis, nec non constitutionibus & regulis, etiam curatis, atque etiam consuetudinibus, vel prescriptionibus, etiam immemorabilibus. Si qui vero regulares tam viri quam mulieres sunt, qui sub arctiori regula vel statutis viuunt, exceptâ facultate habendi bona stabilia in communi, eos ab eorum instituto & obseruantia sancta Synodus amouere non intendit. Et quia sancta Synodus desiderat, ut omnia & singula supradicta quamprimum executioni demandentur; precipit omnibus Episcopis, in monasterijs sibi subiectis, & in omnibus alijs, ipsis in superioribus decretis specialiter commissis, atque omnibus Abbatibus, & Generalibus, & alijs Superioribus Ordinum supradictorum, ut statim prædicta exequantur. Et si quid executioni mandatum non sit, Episcoporum negligentiam Concilia prouincialia suppleant, & coerceant. Regularium vero Capitula prouincialia & generalia, & in defectum Capitulorum generalium, Concilia prouincialia, per deputationem aliquorum eiusdem Ordinis prouideant. Hortatur etiam sancta Synodus omnes Reges, Principes, Respublicas, & magistratus, & in virtute sanctæ obedientiæ precipit, ut velint prædictis Episcopis, Abbatibus, ac Generalibus, & ceteris Præfectis in superioribus contentæ reformationis executione suum auxilium & auctoritatem interponere, quoties fuerint requisiti: ut sine villo impedimento præmissa rectè exequantur ad laudem Dei omnipotentis.

Hæc Decreta communiter comprobata sunt; non tamen defuere qui aduersarentur. Decretum de Commendis notabilem aliquam contradictionem sustinuit: quibusdam enim videbatur, nihil noui statuendum esse. Ita censebant Patriarcha Venetus, Archiepiscopi Hydruntinus, Spalatrensis, Materanus, & Bariensis, & cum his alij complures. Contrâ verò Episcopus Verdunensis, alijque non pauci, arbitrati sunt, Commendas omnino tollendas esse, aut certè validiores sanctiones illis admouendas. Difficultates tamen, spectatâ Galliâ, proposuerat Lotharingus in generali Conuentu, dicens, in eo regno innumera esse monasteria, summis viris commendata, quibus ea adimere difficillimum foret. Præterea Archiepiscopis Bracarensi ac Messanensi non placuit facultas tradita Franciscanis Conuentualibus bona stabilia possidendi. Optarunt quàm plurimi, ut Regulares extra claustra delinquentes multari liberè possent ab Episcopis, non autem cum statuta exceptione. Quidam improbarunt, quòd hîc derogaretur alicui ex rebus constitutis in antegressis Sessionibus. Multi quoque in dicenda sententia

etiam imitati sunt Granatensem, qui se maiori parti remiserat. Aptam sane ratio ad conscientiam simul ac reuerentiam illam seruandam, & ad suam sententiam dedecoris periculo subtrahendam.

1563.

C A P V T VII.

Viginti & unum Decreta de generali emendatione. Patrum de ipsis iudicia, & eiusdem Sessionis prorogatio in diem posterum.

E piscopus operatus Sacris, legit continenter post Decreta de Regularium disciplina, Decreta de vniuersali emendatione, quæ vnum supra viginti fuere.

I. Optandum est, ut ij qui Episcopale ministerium suscipiunt, quæ suæ sint partes agnoscant; ac se non ad propria commoda, non ad diuitias aut luxum, sed ad labores & sollicitudines pro Dei gloria vocatos esse intelligant. Nec enim dubitandum est, & fideles reliquos ad religionem innocentiamq; facilius inflammandos, si Præpositos suos viderint non ea quæ mundi sunt, sed animarum salutem, ac celestem patriam cogitantes. Hac cum ad restituendam Ecclesiasticam disciplinam præcipua esse sancta Synodus animaduertat; admonet Episcopos omnes, ut secum ea sæpe meditantes, factis etiam ipsis, ac vitæ actionibus, quod est veluti perpetuum quoddam prædicandi genus, se muneri suo conformes ostendant: in primis verò ita mores suos omnes componant, ut reliqui ab eis frugalitatis, modestiæ, continentiæ, ac, quæ nos tantoperè commendat Deo, sanctæ humilitatis exempla petere possint. Quapropter, exemplo Patrum nostrorum in Concilio Carthaginensi, non solum iubet, ut Episcopi modestâ suppellectili & mensâ ac frugali victu contenti sint; verum etiam in reliquo vitæ genere, ac tota eius domo caueant, ne quid appareat quod à sancto hoc instituto sit alienum; quodq; non simplicitatem, Dei zelum, ac vanitatum contemptum præ se ferat. Omnino verò eis interdicit, ne ex redditibus Ecclesiæ consanguineos familiarisue suos augere studeant: cum & Apostolorum Canones prohibeant, ne res Ecclesiasticas, quæ Dei sunt, consanguineis donent; sed, si pauperes sint, ijs ut pauperibus distribuant; eas autem non distrahant nec dissipent illorum causâ: immò, quàm maxime potest, eos sancta Synodus monet, ut omnem humanum hunc erga fratres, nepotes propinquosq; carnis affectum, vnde multorum malorum in Ecclesia seminarium extat, penitus deponant. Quæ verò de Episcopis dicta sunt, eadem non solum in quibuscumque beneficiis Ecclesiasticis, tam secularia quàm regularia obtinentibus, pro gradus sui conditione obseruari, sed & ad sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales perti-

Nnnnn 2